

# **PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

Samorządowego Przedszkola  
w Zespole Publicznych Placówek Oświatowych  
w Wójczy

## **Spis treści**

Wstęp.

I. Założenia programu.

II. Szczegółowy zakres tematyczny podejmowanych działań wychowawczo – profilaktycznych .

III. Procedury osiągnięcia celów .

IV. Sposoby realizacji programu.

V. Prawa i obowiązki dziecka.

VI. Prawa i obowiązki rodziców.

VII. Dziecięcy kodeks dobrych zachowań.

VIII. Sposoby nagradzania, wyróżniania i dezaprobaty dla zachowań niepożądanych.

IX. Pożądane efekty działań wychowawczych.

## **Wstęp...**

Podstawowym celem wychowania przedszkolnego zgodnie z obowiązującą podstawą programową jest wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturalnym i przyrodniczym.

Program wychowawczy ma na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej, uwzględnia potrzeby społeczności przedszkolnej, tj. dzieci, rodziców, środowiska lokalnego oraz pracowników. Integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, ujednolica oddziaływania wychowawcze, a także kieruje procesami wychowawczymi pracowników. Ponadto integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, tworzy wspólny front oddziaływań dydaktycznych i kieruje je na właściwe tory.

Niezbędnym uzupełnieniem każdego programu wychowawczego jest obecnie profilaktyka związana zarówno z wszechstronnym i harmonijnym rozwojem dziecka, jak i wzmacnianiem czynników ochronnych przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka mogących zaburzyć prawidłowy proces wychowania. Mając na uwadze konieczność stosowania działań profilaktycznych już od najmłodszych lat, formy i metody działań niniejszego programu dostosowane zostały do wieku i możliwości intelektualnych wychowanków. Uwzględniają one potrzeby zarówno dzieci zdolnych, jak i tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, do których w szczególności skierowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

Program wychowawczo-profilaktyczny odpowiada na realne potrzeby, problemy i zagrożenia pojawiające się w przedszkolu i środowisku społecznym, które otacza wychowanków naszej placówki. Wierzymy, że dzięki wspólnemu wysiłkowi i zaangażowaniu każde dziecko poradzi sobie w trudnej sytuacji i osiągnie sukces na miarę swoich możliwości.

## **I. Założenia programu**

- **Cel główny:**

Celem głównym programu wychowawczo-profilaktycznego przedszkola jest kształtowanie środowiska sprzyjającego harmonijnemu rozwojowi dziecka ze szczególnym uwzględnieniem jego wrodzonego potencjału oraz możliwości twórczych i intelektualnych, a także przeciwdziałanie wszelkim okolicznościom, które mogą ten proces zakłócić.

- **Cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego:**

- ❖ Uświadamianie dzieciom ich praw i obowiązków;
- ❖ Budowanie równowagi i harmonii psychicznej;
- ❖ Kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, a także postawy poszanowania drugiego człowieka, jego własności i opinii;
- ❖ Rozwijanie umiejętności samodzielnej analizy postaw i norm społecznych;
- ❖ Kształtowanie odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresów i porażek;
- ❖ Budowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia wartości zdrowia oraz poczucia sensu istnienia;
- ❖ Kształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia swojego i innych w tym: kształtowanie właściwych postaw w obliczu zagrożenia zdrowia i życia;
- ❖ Wspieranie wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia;
- ❖ Wdrożenie do przestrzegania zasad warunkujących bezpieczeństwo;
- ❖ Wzmacnianie wśród wychowanków więzi z przedszkolem oraz społecznością lokalną;
- ❖ Zdobywanie przez dzieci podstawowych informacji z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej;
- ❖ Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, relacji wychowanek – nauczyciel oraz nauczyciel – rodzic;
- ❖ Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych;
- ❖ Wspieranie wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną bądź środowiskową są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.

## **II. Szczegółowy zakres tematyczny podejmowanych działań wychowawczo – profilaktycznych**

### **Kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach.**

- ❖ Dostarczanie dzieciom wzorów właściwego zachowania; w tym: utrwalanie nawyków kulturalnego zachowania w miejscach publicznych oraz w trakcie ważnych uroczystości bądź przedsięwzięć kulturalnych;
- ❖ Wykształcenie nawyku stosowania zwrotów grzecznościowych;
- ❖ Uwrażliwienie na potrzeby innych, m.in. osób starszych, rodziców, młodszych kolegów;
- ❖ Uczenie przestrzegania zasad dotyczących porządku i poszanowania zieleni w bliższym i dalszym otoczeniu; kształcenie do poszanowania wartości życia w zgodzie z naturą;
- ❖ Rozwijanie umiejętności kulturalnego zachowania się przy stole;
- ❖ Zaznajomienie dzieci z podstawowymi zasadami „savoir-vivre’u”.

### **Wzmacnianie kompetencji społeczno-emocjonalnych**

- ❖ Przedstawienie dzieciom zasad zgodnego współżycia w przedszkolu poprzez wprowadzenie kodeksu dobrych zachowań;
- ❖ Rozwijanie umiejętności zrozumiałego wyrażania swoich emocji oraz rozumienia emocji wyrażanych przez inne osoby;
- ❖ Przeprowadzenie zajęć omawiających tematykę praw dziecka;
- ❖ Kształtowanie umiejętności pomocy potrzebującym oraz wrażliwości na cudzą krzywdę;
- ❖ Wdrażanie dzieci do zgodnej i bezpiecznej zabawy z kolegami;
- ❖ Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych poprzez szukanie rozwiązań w postaci kompromisu;
- ❖ Integrowanie dzieci poprzez wspólne gry i zabawy, a także udział w uroczystościach przedszkolnych.

### **Profilaktyka logopedyczna realizowana ze wsparciem logopedy**

- ❖ Stymulowanie procesu nabywania przez dziecko sprawności, od których zależy prawidłowy rozwój kompetencji językowej i komunikacyjnej;
- ❖ Zapobieganie powstawaniu wad oraz wspomaganie rozwoju mowy dziecka, między innymi poprzez wykształcenie umiejętności: prawidłowego sposobu połykania, odpowiedniego toru oddechowego oraz gospodarowania powietrzem;

- ❖ Doskonalenie mowy dziecka oraz zapobieganie dysharmoniom rozwojowym dzięki usprawnianiu pracy narządów artykulacyjnych, rozwijaniu i uwrażliwianiu percepcji słuchowej, wykonywaniu ćwiczeń ortofonicznych, fonacyjnych, rytmicznych i dykcyjnych.
- ❖ Stymulowanie rozwoju poznawczo-językowego oraz wzbogacanie czynnego i biernego słownictwa dzieci.

### **Zwiększenie bezpieczeństwa dzieci na terenie przedszkola:**

- ❖ Tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci na drodze i w przedszkolu;
- ❖ Zapoznanie dzieci z regulaminem przedszkola oraz dziecięcym kodeksem dobrych zachowań;
- ❖ Zapewnienie bezpieczeństwa dzieci podczas zajęć, zabaw i imprez;
- ❖ Uwrażliwienie dzieci na zagrożenia, które mogą im towarzyszyć w drodze do przedszkola i domu;
- ❖ Systematyczne uwrażliwienie dzieci na sytuacje stwarzające zagrożenie oraz budowanie wiedzy na temat ich konsekwencji;
- ❖ Pogłębianie wiedzy na temat zagrożeń pochodzących ze świata zwierząt i ludzi;
- ❖ Uczucie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia;
- ❖ Uwzględnienie profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych: wskazywanie na negatywne skutki związane ze spożywaniem określonych substancji.

### **Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w przedszkolu**

- ❖ Uświadczenie dzieciom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić;
- ❖ Wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych;
- ❖ Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji;
- ❖ Kształtowanie poczucia odpowiedzialności oraz troski za zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych;
- ❖ Rozwijanie empatii oraz promowanie zachowań prospołecznych;
- ❖ Rozwijanie wiedzy rodziców na temat przyczyn i sposobów niwelowania zachowań agresywnych wśród dzieci poprzez spotkania informacyjne i rozmowy indywidualne.

### **Rozszerzenie działań na rzecz propagowania zdrowego trybu życia**

- ❖ Kształtowanie właściwych umiejętności, przyzwyczajajeń i nawyków prozdrowotnych;
- ❖ Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu zarówno wśród dzieci jak i wśród rodziców;
- ❖ Pogłębienie wiedzy dzieci na temat przyczyn i skutków nieprawidłowego odżywiania;
- ❖ Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą;
- ❖ Pogłębianie wiedzy dzieci na temat profilaktyki zdrowotnej (np. szczepienia ochronne) oraz związków między zdrowiem a chorobą;
- ❖ Poszerzenie wiedzy dzieci z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zdrowego stylu żywienia;

### **Profilaktyka uzależnień realizowana ze wsparciem psychologa**

- ❖ Rozwijanie postawy asertywności wśród dzieci oraz umiejętności szukania pomocy w sytuacjach trudnych;
- ❖ Rozpoznanie sytuacji domowej wychowanków oraz diagnozowanie jej pod kątem potencjalnych zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego dziecka;
- ❖ Działania profilaktyczne zmierzające do przeciwdziałania problemowi narkomanii, lekomanii, uzależnieniu od komputera, gier, telewizji oraz telefonu komórkowego;
- ❖ Działania profilaktyczne zmierzające do przeciwdziałania problemowi palenia papierosów i picia alkoholu; w tym: wzmocnienie norm przeciwnych używaniu substancji uzależniających;
- ❖ Kształtowanie potrzeby samorozwoju oraz budowanie satysfakcji życiowej poprzez rozwijanie zainteresowań i uzdolnień jako alternatywy dla zachowań ryzykownych;
- ❖ Poszerzenie wiedzy rodziców na temat profilaktyki uzależnień.

### III. Procedury osiągnięcia celów

- **Metody pracy:**

- ❖ *Podające* (opowiadania, wiersze, piosenki, pogadanki, historyjki obrazkowe, baśnie i bajki o charakterze relaksacyjnym, psychoedukacyjnym i psychoterapeutycznym);
- ❖ *Aktywizujące* (inscenizacje, „burza mózgów”, gry dydaktyczne, drama);
- ❖ *Eksponujące i pogładowe* (spacery, wycieczki, pokazy, filmy, teatrzyki, zabawy parateatralne, pantomima, wystawy prac plastycznych, ilustracje, prezentacje multimedialne);
- ❖ *Praktyczne* (metoda projektów badawczych, zabawy ruchowe, zabawy dydaktyczne, doświadczenia i eksperymenty).

- **Formy pracy:**

- ❖ Praca indywidualna z dzieckiem (w trakcie zajęć edukacyjnych z nauczycielem oraz zajęć specjalistycznych z logopedą lub psychologiem);
- ❖ Praca w małych grupach bądź zespołach;
- ❖ Praca z całą grupą;
- ❖ Udział w akcjach charytatywnych i ekologicznych;
- ❖ Spacery, wycieczki, obserwacje przyrodnicze;

- **Współpraca ze środowiskiem:**

- ❖ Komisariat Policji;
- ❖ Ochotnicza Straż Pożarna;
- ❖ Ośrodek Zdrowia (lekarz, pielęgniarka, stomatolog);
- ❖ Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna;

#### **IV. Sposoby realizacji programu**

- **W stosunku do dziecka:**

Systematyczne oddziaływanie i kształtowanie postaw społecznych poprzez:

- ❖ Rozmowy i dyskusje;
- ❖ Rozwiązywanie konfliktów na drodze porozumienia;
- ❖ Czytanie i wspólna analiza opowiadań przedstawiających różne wzorce zachowań społecznych;
- ❖ Omawianie historyjek obrazkowych przedstawiających konflikty społeczne;
- ❖ Stworzenie kodeksu właściwych zachowań dla prawidłowego współżycia w grupie ze zwróceniem szczególnej uwagi na konieczność ich przestrzegania;
- ❖ Ustalenie środków zaradczych stosowanych w przypadku niespektowania ustalonych zasad;
- ❖ Konstruowanie zajęć tematycznych poświęconych takim tematom jak zdrowe żywienie czy pierwsza pomoc;
- ❖ Spotkania ze specjalistami: lekarz, pielęgniarka, stomatolog, policjant, strażak itp;
- ❖ Zajęcia profilaktyczne i specjalistyczne z logopedą i psychologiem.

- **W stosunku do rodzica:**

- ❖ Zapoznanie z programem wychowawczo-profilaktycznym oraz z zasadami i regułami przyjętymi przez dzieci i nauczycieli;
- ❖ Zaopiniowanie programu wychowawczo-profilaktycznego;
- ❖ Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego bądź fizycznego dzieci oraz rozpoznawania ich;
- ❖ Organizowanie dla rodziców warsztatów psychologicznych w celu uświadomienia konieczności ujednolicenia oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych w domu i przedszkolu;
- ❖ Udział rodziców w zebraniach, spotkaniach indywidualnych oraz zajęciach otwartych.

- **W stosunku do nauczycieli:**

- ❖ Prowadzenie zajęć koleżeńskich;
- ❖ Wymiana koleżeńska w zakresie doświadczeń i scenariuszy zajęć;
- ❖ Integracja nauczycieli podczas przygotowywania zajęć i opracowywania kodeksu zachowań;

- ❖ Ujednolicenie oddziaływań wychowawczych wszystkich nauczycieli w relacjach nauczyciel – dziecko;
- ❖ Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki zaburzeń zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci;
- ❖ Współpraca ze specjalistami: logopedą oraz psychologiem.

## **V. Prawa i obowiązki dziecka**

**Dziecko w przedszkolu ma prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka, a w szczególności prawo do:**

- 1) Właściwie zorganizowanego procesu opiekuńczego, wychowawczego i dydaktycznego, zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej;
- 2) Bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, otrzymywania pomocy dorosłego, kiedy tego potrzebuje;
- 3) Podmiotowego traktowania, ochrony przed wszelkimi formami przemocy;
- 4) Poszanowania godności i akceptacji takim, jakie jest;
- 5) Opieki zdrowotnej, kiedy jej potrzebuje;
- 6) Snu i wypoczynku, kiedy tego potrzebuje;
- 7) Samodzielnego dokonywania wyborów: zabawy i partnerów zabawy;
- 8) Indywidualnego procesu edukacyjnego, badania i eksperymentowania, otoczenia – różnorodnego, bogatego w bodźce i poddającego się procesom twórczym;
- 9) Pomocy psychologiczno – pedagogicznej, wsparcia w miarę potrzeb;
- 10) Aktywnej dyskusji z dziećmi i dorosłymi, możliwości negocjowania swojego stanowiska na równych prawach z innymi;
- 11) Aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym grupy, kontaktów z dorosłymi zaangażowanymi w jego edukację i wychowanie, otrzymywania od nich wsparcia;
- 12) Racjonalnego odżywiania, uzupełniania płynów, kiedy tego potrzebuje;
- 13) Zgłaszania nauczycielowi swoich potrzeb;
- 14) Doświadczania konsekwencji swojego zachowania.

Ponadto w naszym przedszkolu wychowanek ma prawo do:

- 1) Zaspokajania potrzeb rozwojowych, a szczególnie potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji;
- 2) Zdrowego jedzenia;
- 3) Zaspokajania ciekawości i poznawania otaczającej go rzeczywistości;
- 4) Badania i odkrywania;
- 5) Rozwijania swoich zainteresowań i własnych możliwości twórczych;

- 6) Decydowania i dokonywania wyborów, wyrażania własnego zdania, sądów i oczekiwań;
- 7) Poznawania, nazywania i wyrażania własnych emocji;
- 8) Zrozumiałego dla siebie systemu wyróżnień, nagród i logicznych konsekwencji.

W naszym przedszkolu wychowanek ma obowiązek:

- 1) Przestrzegać zawarte umowy i normy społeczne obowiązujące w grupie i przedszkolu;
- 2) Szanować godność osobistą rówieśników i dorosłych;
- 3) Przestrzegać zasad bezpieczeństwa i zdrowia;
- 4) Szanować zabawki, książki, pomoce dydaktyczne;
- 5) Wykonywać czynności samoobsługowe i porządkowe oraz pełnić dyżury na miarę swoich możliwości;
- 6) Przebywania na wyznaczonym przez nauczyciela obszarze;
- 7) Dbać o higienę osobistą;
- 8) Dziecko w wieku 6 lat jest zobowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu albo w oddziale przedszkolnym w szkole.

## **VI. Prawa i obowiązki rodziców**

- **W naszym przedszkolu rodzic ma prawo do:**

- 1) Znajomości zadań wynikających z programu, planu rocznego przedszkola i planów miesięcznych w danym oddziale;
- 2) Uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swego dziecka, jego zachowania i rozwoju poprzez kontakty indywidualne z nauczycielem i zebrania grupowe;
- 3) Współdziałania z nauczycielami, w celu podejmowania działań mających za zadanie zapewnienie właściwych warunków rozwoju dziecka (współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną);
- 4) Uczestniczenia w działaniach mających na celu poprawę stanu technicznego, sanitarnego i estetycznego przedszkola;
- 5) Wnioskowania o udzielenie dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 6) Aktywnego uczestniczenia w zebraniach rodziców, podejmowaniu decyzji służących dobru ogółu dzieci;
- 7) Służenia pomocą opiekuńczo wychowawczą podczas planowanych wyjazdów i wycieczek.

• **Obowiązki rodziców:**

- 1) Przestrzeganie statutu przedszkola;
- 2) Zaopatrzenie dziecka w niezbędne przybory;
- 3) Respektowanie uchwał organu prowadzącego, rady pedagogicznej i rady rodziców;
- 4) Przyrowadzanie dziecka w ustalonych z nauczycielem godzinach i punktualne odbieranie z przedszkola osobiście lub przez upoważnioną przez rodziców osobę, zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo, zgłoszoną pisemnie lub w wyjątkowych sytuacjach telefonicznie;
- 5) Dopilnowanie, aby dziecko w momencie przyrowadzenia do przedszkola zostało objęte opieką przez nauczyciela lub innego pracownika przedszkola;
- 6) Po odebraniu dziecka z oddziału przez rodzica lub opiekuna, rodzic lub opiekun zobowiązany jest do sprawowania nad dzieckiem opieki również na terenie obiektu przedszkolnego lub ogrodu;
- 7) W przypadku samodzielnego przychodzenia dziecka do przedszkola z woli rodzica lub opiekuna, pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo dziecka ponosi rodzic lub opiekun, do momentu objęcia opieką dziecka przez nauczyciela lub innego pracownika przedszkola;
- 8) Kontrolowanie przedmiotów przynoszonych przez dziecko do przedszkola z domu, w szczególności tych z różnych względów niebezpiecznych, np. leków, ostrych przedmiotów, zapalek itp.;
- 9) Informowanie o przyczynach dłuższych nieobecności dziecka w przedszkolu, w szczególności o chorobach zakaźnych oraz zmianach numerów telefonicznych;
- 10) Zapoznavanie się z informacjami i ogłoszeniami zamieszczanymi przez nauczycieli na tablicach ogłoszeniowych;
- 11) Rodzice dziecka podlegającego spełnianiu obowiązku szkolnego obowiązani są dopełnić czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola, a także zapewnić jego regularne uczęszczanie na zajęcia;
- 12) Rodzice dziecka podlegającego spełnianiu obowiązku przedszkolnego obowiązani są do usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach w terminie 7 dni od dnia powrotu dziecka do przedszkola.

## VII. Dziecięcy kodeks dobrych zachowań

Chcemy:

- ❖ Pomagać sobie nawzajem;
- ❖ Być uprzejmi;
- ❖ Bawić się zgodnie;
- ❖ Szanować własność innych;
- ❖ Słuchać poleceń dorosłych;
- ❖ Dbać o książki i zabawki;
- ❖ Dbać o czystość i porządek;
- ❖ Szanować pracę innych;
- ❖ Okazywać, co myślimy i czujemy.

Nie możemy:

- ❖ Bić, popychać i wyrządzać krzywdy;
- ❖ Przezywać i wyśmiewać innych;
- ❖ Przeszkadzać innym w zabawie i pracy;
- ❖ Niszczyć pracy innych;
- ❖ Krzyczeć, hałasować i biegać w sali zajęć;
- ❖ Niszczyć zabawek i innych przedmiotów w przedszkolu;
- ❖ Oddalać się od grupy podczas wyjść w teren.

## **VIII. Sposoby nagradzania, wyróżniania i dezaprobaty dla zachowań niepożądanych**

Formy nagradzania i wyróżniania:

- ❖ Nagradzanie uznaniem, pochwałą, uściskiem dłoni;
- ❖ Nagradzanie poprzez sprawianie przyjemności dziecku przez nauczyciela lub kolegów w kontaktach indywidualnych lub na forum całej grupy;
- ❖ Obdarzanie dziecka szczególnym zaufaniem, np. poprzez zwiększanie zakresu jego samodzielności;
- ❖ Przywilej wykonywania prostych czynności wskazanych przez nauczyciela, obowiązków wobec grupy rówieśniczej realizowanych np. poprzez formę dyżurów;
- ❖ Atrakcyjne spędzanie czasu, atrakcyjna zabawa w grupie wg pomysłu dzieci;
- ❖ Drobne nagrody rzeczowe, elementy uznania;
- ❖ Wywieszenie pracy dziecka w eksponowanym miejscu;
- ❖ Pochwała przed rodzicem bądź dyrektorem przedszkola;

Dezaprobatą dla zachowań niepożądanych:

- ❖ Tłumaczenie, wyjaśnianie powodów, dla których dane zachowanie jest niewłaściwe;
- ❖ Wyrażanie przez nauczyciela smutku i zawodu z powodu zachowania dziecka;
- ❖ Ukazywanie następstw zachowań, tłumaczenie ich dziecku, w celu skłonienia go do autorefleksji;
- ❖ Czasowe odebranie przyznanego przywileju;
- ❖ Modelowanie zachowania poprzez rozwijanie empatii;
- ❖ Chwilowe wykluczenie dziecka z zabawy, w celu przemyślenia swojego zachowania – „krzeselko ciszy”;
- ❖ Przekazanie informacji o niepożądanym zachowaniu rodzicom przez dziecko;

## **IX. Pożądane efekty działań wychowawczo-profilaktycznych**

### **Dziecko trzyletnie:**

- ❖ Ma poczucie bezpieczeństwa;
- ❖ Ma dużo swobody – potrafi dostrzec konsekwencje swojego zachowania;
- ❖ Potrafi samodzielnie decydować o wyborze zabawki, podejmując z pomocą nauczycieli różnorodną aktywność zgodnie ze swoimi zainteresowaniami;
- ❖ Współdziała z osobą dorosłą w prostych czynnościach samoobsługowych i porządkowych;
- ❖ Uczestniczy w rozmowach prowadzonych przez nauczyciela indywidualnie lub w małych grupach;
- ❖ Stosuje się do najważniejszych zasad i zwyczajów obowiązujących w zabawie i we wzajemnym współżyciu;
- ❖ Stara się ufnie i bezpośrednio odnosić do osób dorosłych;
- ❖ Dostrzega związek między zdrowiem a chorobą;
- ❖ Zna szkodliwość niektórych produktów spożywczych (np. słodycze);
- ❖ Rozumie pojęcie higiena;
- ❖ Stosuje higienę na co dzień: myje ręce przed/po posiłku, po korzystaniu z toalety, po kontakcie z różnymi zwierzętami;
- ❖ Dbą o czystość własnego ciała: ubrania, bielizny;
- ❖ Używa wyłącznie swoich przyborów toaletowych;
- ❖ Wie, że nie może samodzielnie stosować leków i środków chemicznych (np. środków chemicznych);
- ❖ Nabywa umiejętność odmawiania bez poczucia winy (asertywność);
- ❖ Bierze aktywny udział w zabawach logopedycznych organizowanych przez nauczyciela (gimnastyka buzi i języka, ćwiczenia oddechowe, warg, usprawniające podniebienie miękkie, ćwiczenia z emisji głosu).

### **Dziecko czteroletnie:**

- ❖ Zna zasady dotyczące zgodnego współżycia z innymi dziećmi i przestrzega ich;
- ❖ Potrafi wyrazić swoje potrzeby w kontaktach z dorosłymi i innymi dziećmi;
- ❖ Potrafi poprosić o pomoc w trudnej sytuacji;
- ❖ Rozpoznaje i nazywa podstawowe uczucia u siebie i innych; wie, że w różnych sytuacjach ludzie przeżywają różne uczucia;
- ❖ Sprawnie wykonuje czynności samoobsługowe, współdziała z rówieśnikami;
- ❖ Nie okazuje zdziwienia wobec dzieci z ułomnościami;
- ❖ Uczestniczy w opiekowaniu się nowo przybyłymi kolegami;
- ❖ Planuje własne działania, gromadzi informacje o sobie;
- ❖ Potrafi zaprezentować rodzicom własne umiejętności;
- ❖ Zna osoby, do których można zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia;
- ❖ Nie oddala się poza wyznaczony teren bez wiedzy i zgody dorosłych;
- ❖ Zna schemat piramidy zdrowego żywienia;
- ❖ Orientuje się w zasadach zdrowego żywienia (wymienia zdrowe produkty, tj. owoce, warzywa, mleko i jego przetwory, ryby, ciemne pieczywo itd.);
- ❖ Wie na czym polega profilaktyka zdrowotna (np. szczepienia ochronne);
- ❖ Podaje przyczyny i skutki nieprawidłowego odżywiania (m.in. otyłość, próchnica, brak witamin, niska odporność organizmu);
- ❖ Przewycięża niechęć do spożywania niektórych potraw;
- ❖ Udziela swobodnych wypowiedzi ustnych, poprawnych pod względem gramatycznym; wymawia prawidłowo większość głosek;
- ❖ Potrafi się skupić; używa wyobraźni w celu określenia możliwych konsekwencji swoich działań.

### **Dziecko pięcioletnie i sześcioletnie:**

- ❖ Radzi sobie z własnymi emocjami, właściwie reaguje na przejawy emocji u innych;
- ❖ Zna swoje upodobania, zainteresowania, poszukuje różnych form aktywności;
- ❖ Potrafi wyrazić słowami swój problem oraz samodzielnie lub z pomocą nauczyciela zdecydować, jak go rozwiązać;
- ❖ Wyraża się w jasny i zrozumiały dla otoczenia sposób i potrafi wysłuchać wypowiedzi innych;
- ❖ Współdziała w zespole podczas zabaw i prac porządkowych;
- ❖ Potrafi wykorzystać swoją wiedzę w zaspokajaniu aktywności poznawczej i rozwoju swoich zainteresowań;

- ❖ Współdziała z dorosłymi w opiekowaniu się młodszymi dziećmi;
- ❖ Próbuje samodzielnie rozwiązywać konflikty zgodnie z ustalonymi normami postępowania;
- ❖ Rozumie wartość koleżeństwa, dobroci, uczciwości, obowiązkowości;
- ❖ Przeciwstawia się objawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywania bądź dokuczania;
- ❖ Jest świadome niebezpieczeństw związanych z uzależnieniami;
- ❖ Wie, co sprzyja uzależnieniu człowieka (alkohol, papierosy, komputer, telewizja, narkotyki).

### **Rodzice i nauczyciele:**

- ❖ Są świadomi zagrożeń i kontrolują to, co dziecko ogląda w telewizji, w jakie gry komputerowe gra, a także jakie treści przegląda w internecie;
- ❖ Znają zależności pomiędzy agresją, nadpobudliwością dzieci a niektórymi programami telewizyjnymi i grami komputerowymi;
- ❖ Prowadzą dyskusje z dziećmi na temat oglądanych przez nie programów telewizyjnych i gier;
- ❖ Kształtują przyjazny klimat w przedszkolu, budują prawidłowe relacje rówieśnicze;
- ❖ Poszerzają wiedzę na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń psychicznego dzieci i młodzieży;
- ❖ Doskonają kompetencje w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych;